

De Redactie erkent gaarne te voldoen aan het door haar ontvangen verzoek van Dr. J e s s e n te Straatsburg om zijn artikel, dat verscheen in de Deutsche Zahnärztliche Wochenschrift in hare kolommen vertaald op te nemen.

Met des te meer genoegen wordt aan dat verzoek voldaan omdat de inhoud der bijdrage getuigenis aflegt van de vorderingen die het inzicht onzer naburen maakt op het gebied der openbare gezondheidsdienst.

De eischen, die Dr. J e s s e n durft stellen getuigen van den vasten bodem waarop de bekende voorvechter op tandhygienisch gebied bouwt.

* *
*

De taak van de stedelijke schooltand- klinik en hare jaarlijksche kosten.

door prof. Dr. J e s s e n.

Het systematische tandheelkundig onderzoek der gezamentlijke schoolkinderen is voor statistische doeleinden niet meer noodig, omdat sinds geruimen tijd uitgemaakt is, dat alom meer dan 90 % van alle kinderen zieke tanden heeft. Tegenwoordig wordt er alleen mede beoogt het zuiver practische doel: de tandheelkundige behandeling der kinderen mogelijk te maken en de resultaten dier behandeling te controleeren.

De stedelijke autoriteiten hebben op de hoogere staatscholen geen invloed. Voor een publieke gezondheidsdienst

komen deze dan ook niet in aanmerking. Daarentegen zijn de volksschoolkinderen niet gewoon zich aan private tandheelkundige behandeling te onderwerpen. Zij behoren in de stedelijke schooltandklinieken kosteloos te worden behandeld. De behoefte daaraan is aangetoond geworden door het werk dat op de heden bestaande schooltandklinieken te doen is.

In de Straatsburger schooltandkliniek is b.v. de toeloop zoodanig toegenomen, dat zelfs de arbeid, uit vrijwillige aanmeldingen der kinderen voortspuitende, niet meer kan worden beheerscht.

Een kostelooze behandeling der gezamentlijke schoolkinderen is slechts dan mogelijk, wanneer begonnen wordt met beschikbaar te stellen een toereikend vakkundig personeel, dat door wetenschappelijke opleiding het hoofd kan bieden aan de eischen, die de verantwoordelijke roeping medebrengt. Dit kan slechts door goede bezoldiging worden bereikt.

Zoodra de eerste moeilijke perioden voorbij zijn, is het de taak van elke stedelijke schooltandkliniek de doorvoering te verkrijgen van de noodzakelijke hygiene der kindermonden, in de eerste schooljaren te beginnen en zodoende van jaar op jaar klassengewijs daarmede door te gaan.

In Straatsburg verkeerden wij in de gelukkige omstandigheid reeds in den aanvang der eerste schooljaren te kunnen aanvangen, wijl de bewaarscholen hier stedelijke filantropische instellingen zijn, zoodat het ons mogelijk is reeds op zeer jeugdigen leeftijd met de behandeling te beginnen en deze systematisch door te voeren.

Waar echter in vele steden dergelijke door de stad ingerichte bewaarscholen niet bestaan, daar geven toch in 't bijzonder de vacantiekolonies, werkhuizen, doofstommeninrichtingen, inrichtingen van voortgezet onderwijs en dergelijke gelegenheid tot doorvoering der noodzakelijk zijnde overheidsmaatregelen. De cijfers der behandelingen in de Straatsburger Schooltandkliniek en het in deze door de

praktijk gevormde systeem zijn neergelegd in de zes jaar-verslagen der kliniek.

Blijvende resultaten kunnen slechts dan verkregen worden, indien de kinderen zóólang systematisch behandeld zijn geworden totdat de geheele mond gezond is. Half werk geeft hier zooals elders geen resultaten, volledige arbeid echter laat zich op dit gebied alleen met ondersteuning van stedelijke autoriteiten, schoolartsen, schoolopzieners en leeraren bereiken.

Dit is voornamelijk de wezenlijke reden waarom de kliniek stedelijk behoort te zijn.

Alleen door de stad voldoende bezoldigde op pensioen recht verkrijgende tandartsen, wie het verboden is de particuliere praktijk uit te oefenen en die in nauwe betrekking tot de schoolautoriteiten staan, kunnen de plichten op zich nemen, welke het bedrijf van een schooltandkliniek meebrengen. Slechts een stedelijke exploitatie is het mogelijk de schoolkinderen systematisch te behandelen en onder tandheelkundig toezicht te houden van de intrede in de school tot het vertrek.

Slechts een stedelijke onderneming kan zich verzekerd houden van de noodzakelijke hulp der stad- en schoolautoriteiten, van leeraren en schooltandartsen. Om de monden der kinderen ten volle in gezonden toestand te brengen is er in den aanvang een bepaalde dwang noodzakelijk. In dien aanvang behooren alle ouders van gemeentewege den aanvraag te ontvangen of de behandeling der kinderen veroorloofd wordt. Hierbij moet tevens worden medegedeeld, dat alleen kinderen met gezonden mond in de bewaarscholen en in de vacantiekolonies mogen worden aangenomen. Daardoor bereiken wij, dat alleen kinderen met gezonden mond in de volksschool komen en kweken daardoor reeds van onderaf een sterken stam voor de schooltandklinieken.

Om de kosten te ramen nemen wij een groote stad met ruim 50.000 volksschoolkinderen, waar de kliniek in volle rationeele werking is, voor het bepalen van het jaarbudget,

zoals het in den aanvang is en zooals het zich in den loop der jaren verder ontwikkelt.

A. *Personeel-Uitgaven.*

Directeur	8000—10000 M.
I. Schooltandarts	3500— 7000 „
II. „	3500— 7000 „
I. Schooltandarts (dame)	3300— 5000 „
II. „ „	3300— 5000 „
Zuster	1200— 1200 „
Bediende	1200— 1200 „
Personeel voor schoonmaak	600— 600 „
	<hr/>
	24600—37000 M.

Voor de schooltandartsen is „Oberlehrer” honorarium berekend. Dit stijgt gedurende 20 jaren regelmatig door tweejarige toelagen van 300 M. en een bepaald inkomen na 12-jarigen diensttijd tot hoogstens 7000 M. per jaar. Recht op pensioen na 10 dienstjaren 33 % tot 75 % na 40 dienstjaren (zonder stortingen), onmiddellijk recht op weduwenpensioen, 25 % van het honorarium met storting van 3 % in de stadsweduwencas.

Het honorarium der vrouwelijke tandartsen stijgt om de 2 jaren met 200 M. met hetzelfde recht op pensioen.

B. *Zakelijke Uitgaven.*

I. Schoonmaak en wasch:

Poetsmateriaal	150 M.
Wasschen maandel. 200 kleedjes à 0.40 M.	960 „
Wasschen maandel. 400 Hand- doeken à 0.06 M.	228 „
Overige wasch	120 „ =1518 M.

II. Instrumenten	800 M.
III. Vulmateriaal	1000 „
IV. Medicamenten	400 „
V. Bureaukosten en drukkosten	400 „
VI. Verwarming, licht en water	800 „
VII. Reparaties aan Instrumenten enz.	600 „
VIII. Tandborstels voor arme kinderen	800 „
IX. Diversen	182 „
	6500 M.
Tezamen:	31100—43500 M.

De burgemeester is gewettigd overschreiding der speciale posten toe te staan indien daartegenover andere posten besparingen tot een gelijk bedrag opleveren.

De tandheelkundige behandeling der volksschoolkinderen zal gelijk de ervaring verzekert in een groote stad niet meer dan 1 Mark per jaar en per kind bedragen.

Op geen enkel gebied der openbare gezondheidsdienst zijn in verhouding met zulke geringe middelen zulke belangrijke resultaten te verkrijgen als bij de tandverzorging der schooljeugd.

In Straatsburg is door de praktijk bewezen, dat de gezondheid der kinderen werkelijk door de tandheelkundige behandeling verbeterd wordt; dat de tandverzorging in de school een hulpmiddel is tot voorkoming van infectieziekten en tot bestrijding der tuberculose. Het uitgegeven geld kan in het belang der volksgezondheid niet beter worden besteed.

vert. L. F.

ROTTERDAM, Februari 1909.